

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Навчально-науковий інститут економіки,
управління, права та інформаційних техноло**

Кафедра публічного управління та адміністрування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЕТИКА БІЗНЕСУ

Розробник: **Ірина ШУПТА**,
доцент кафедри публічного управління та
адміністрування, кандидат педагогічних наук, доцент

Гарант освітньої програми: **Іван ТЕРЕЩЕНКО**,
доцент

**Полтава
2022/2023 н.р.**

Назва навчальної дисципліни	Етика бізнесу
Назва структурного підрозділу	Кафедра публічного управління та адміністрування навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	Викладач: к. п. н., доцент Шупта Ірина Миколаївна Контакти: ауд. 494 (навчальний корпус № 4) e-mail: iryna.shupta@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень

Заплановані результати навчання

Компетентності

загальні:	фахові:
<p>ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК 2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.</p> <p>ЗК 3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК 11. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК 14. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК 15. Здатність до адаптації, креативності, генерування ідей та дій у новій ситуації, формувати та демонструвати лідерські якості та поведінкові навички.</p>	<p>ФК 1. Здатність логічно і послідовно відтворювати отримані знання предметної області маркетингу.</p> <p>ФК 12. Здатність обґрунтовувати, презентувати і впроваджувати результати досліджень у сфері маркетингу</p>

Програмні результати навчання:

ПРН 15. Діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості.

ПРН 18. Демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

Програма навчальної дисципліни

- Тема 1.** Етика бізнесу як навчальна дисципліна
- Тема 2.** Історія та принципи ділового етикету
- Тема 3.** Сутність і структура процесу ділового спілкування
- Тема 4.** Форми ділового спілкування
- Тема 5.** Критика та її етичні аспекти
- Тема 6.** Норми етикету при організації виставок, ярмарків
- Тема 7.** Організація презентацій: норми етикету
- Тема 8.** Привітання, представлення, титулування
- Тема 9.** Ділові прийоми. Візитівка в діловому житті
- Тема 10.** Сувеніри та подарунки в діловій сфері
- Тема 11.** Стиль, манери та імідж бізнесмена
- Тема 12.** Одяг і зовнішній вигляд ділової людини
- Тема 13.** Національні особливості етики бізнесу

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин			
	денна форма навчання			
	усього	у тому числі		
л		п	с.р.	
Тема 1. Етика бізнесу як навчальна дисципліна	10	2	2	6
Тема 2. Історія та принципи ділового етикету	8	–	2	6
Тема 3. Сутність і структура процесу ділового спілкування	6	–	2	6
Тема 4. Форми ділового спілкування	12	2	2	8
Тема 5. Критика та її етичні аспекти	10	2	2	6
Тема 6. Норми етикету при організації виставок, ярмарків	10	2	2	6
Тема 7. Організація презентацій: норми етикету	10	2	–	6
Тема 8. Привітання, представлення, титулування	8	–	2	6
Тема 9. Ділові прийоми. Візитівка в діловому житті	10	2	2	6
Тема 10. Сувеніри та подарунки в діловій сфері	8	–	2	6
Тема 11. Стиль, манери та імідж бізнесмена	8	–	2	6
Тема 12. Одяг і зовнішній вигляд ділової людини	10	2	2	6
Тема 13. Національні особливості етики бізнесу	10	2	2	6
Усього годин	120	16	24	80

Політика оцінювання

1. Академічна доброчесність:

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавської державної аграрної академії. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилення на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використанні методики досліджень і джерела інформації.

2. Дедлайни та перескладання:

Практичні завдання, завдання зі самостійної роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (-30%). Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

3. Система оцінювання: Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою. *Мінімальний бал* для отримання позитивної оцінки – 60, *максимальний бал* – 100.

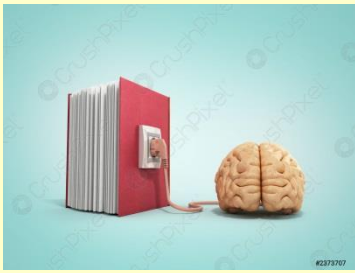
Критерії успішного опанування програмних результатів навчання

Програмні результати навчання	Відсоток у підсумковій оцінці з навчальної дисципліни, %	Пороговий рівень оцінок, бали	
		Мінімальний	Максимальний
ПРН15	50	30	50
ПРН 18	50	30	50
Разом	100	60	100

Викладач вітає творчу активність здобувачів за тематикою курсу виявлену у виступах на конференціях, диспутах у рамках мобільності студентів та роботи у наукових студентських гуртках

4. Схеми нарахування балів з навчальної дисципліни

Назва теми	Форми оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	ведення конспекту лекцій	виконання завдань на практичних заняттях	виконання завдань самостійної роботи		
			глосарій	тести	
Тема 1. Етика бізнесу як навчальна дисципліна	3	3	30	10	6
Тема 2. Історія та принципи ділового етикету	–	3			3
Тема 3. Сутність і структура процесу ділового спілкування	–	3			–
Тема 4. Форми ділового спілкування	3	3			6
Тема 5. Критика та її етичні аспекти	3	3			6
Тема 6. Норми етикету при організації виставок, ярмарків	3	3			6
Тема 7. Організація презентацій: норми етикету	3	–			6
Тема 8. Привітання, представлення, титулування	–	3			3
Тема 9. Ділові прийоми. Візитівка в діловому житті	3	3			6
Тема 10. Сувеніри та подарунки в діловій сфері	–	3			3
Тема 11. Стиль, манери та імідж бізнесмена	–	3			3
Тема 12. Одяг і зовнішній вигляд ділової людини	3	3			6
Тема 13. Національні особливості етики бізнесу	3	3			6
Разом за темами	24	36	x	x	60
Глосарій	x	x	30	x	30
Тести	x	x	x	10	10
Всього	24	36	30	10	100

Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Дикань В.Л., Компанієць В.В., Полякова О.М. Етичні основи бізнесу: навч. посібник. Харків: УкрДАЗТ, 2012. 316 с. URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/5794/1/%D0%9D%D0%B0%D0%B2%D1%87%D0%B0%D0%BB%D1%8C%D0%BD%D0%B8%D0%B9%20%D0%BF%D0%BE%D1%81%D1%96%D0%B1%D0%BD%D0%B8%D0%BA.pdf>. (дата звернення 10.08.21).
2. Дудченко М.М., Шевчук О. А. Бізнес-етика: конспект лекцій : навч. посіб. для студ. спеціальності 051 «Економіка» освітньою програмою «Управління персоналом та економіка праці»; КПІ ім. Ігоря Сікорського. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2020. 56 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/39693/1/Posibnyk_Biznes-etyka.pdf. (дата звернення 10.08.21).
2. Этика бизнеса : учебное пособие. Ч. 2 [Л. Н. Седова, Т. И. Лепейко, Е. В. Авраменко, А. С. Сорокина]. Х. : ХНЭУ им. С. Кузнеця, 2015. 456 с. URL: <http://repository.hneu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/14155/1/2015%20%D0%A1%D0%B5%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D0%B0%20%D0%9B%20%D0%9D%2C%20%D0%9B%D0%B5%D0%BF%D0%B5%D0%B9%D0%BA%D0%BE%20%D0%A2%20%D0%98%2C%20%D0%90%D0%B2%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D0%BA%D0%BE%20%D0%95%20%D0%92%2C%20%D0%A1%D0%BE%D1%80%D0%BE%D0%BA%D0%B8%D0%BD%D0%B0%20%D0%90%20%D0%A1.pdf>. (дата звернення 01.08.21).
4. Зеліч (Яцко) В. В. Етика бізнесу: навч.метод. комплекс з дисципліни. Ужгород: ДВНЗ «УжНУ», 2015. 108 с. [Електрон. ресурс]. URL: https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/9747/1/5_%D0%97%D0%B5%D0%BB%D1%96%D1%87%28%D0%AF%D1%86%D0%BA%D0%BE%29%D0%92.%D0%92._2015_%D0%9C%D0%B5%D1%82._%D0%95%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0%20%D0%B1%D1%96%D0%B7%D0%BD%D0%B5%D1%81%D1%83.pdf. (дата звернення 10.08.21).
5. Стагінова Н. П. Радченко С.Г. Етика бізнесу навч. посіб. 2-ге вид., переробл. і допов. К.: Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с. URL: http://epidruchniki.com/book8_Etika_biznesyhtml. (дата звернення 10.08.21).

Допоміжні

1. Бралатан В.П., Гуцаленко Л.В., Здирко Н.Г. Професійна етика: навч. посібник. К.: ЦУЛ, 2019. 252 с. URL: https://pidru4niki.com/16120704/etika_ta_estetika/profesiyna_etika. (дата звернення: 15.08.2021).
2. Етика ділового спілкування: навч. посібник [Воронкова В.Г. Беліченко А.Г., Мельник В.В., Ажажа М.А.]. К.: Магнолія 2006, 2019. 312 с. URL: <https://mybook.biz.ua/ua/etika-1668/etika-dilovogo-spilkuvannya-navchalniy-posibnik-dlya-vnz-rekomendovano-mon-ukraini/>. (дата звернення: 10.08. 2021).
3. Кафтан В.В., Чернышова Н. И. Деловая этика: учеб. и практикум для академического бакалавриата. М.: издательство Юрайт, 2017. 301 с. URL: https://stud.com.ua/41159/etika_ta_estetika/dilova_etika. (дата звернення: 15.08.2020).
4. Когут А., Савчук О. Етичне та правове регулювання поведінки парламентарів: міжнародний досвід та пропозиції для України (Policy Paper). URL: https://radaprogram.org/sites/default/files/infocenter/piblications/etychne_ta_pravove_blok_165h235_2015-07-21_preview_1.pdf. (дата звернення: 15.08.2021).
5. Родыгина Н.Ю. Этика деловых отношений: учебник и практикум для академического

бакалавриата. М.: издательство Юрайт, 2019. 431 с. URL:
https://stud.com.ua/88556/etika_ta_estetika/etika_dilovih_vidnosin. (дата
15.08.2021). обращения: